

Miljø og Fødevarerministeriet

27. september 2017

Slotsholmsgade 12

1216 København K

E-mail: mfvm@mfvm.dk

Att.: Miljø- og Fødevarerminister Esben Lunde Larsen.

Respons på vandrådsarbejdet i Vadehavsområdet.

Vandrådet for Vadehavsområdet fremsender hermed en beskrivelse af det arbejde, som vandrådets medlemmer har gennemført. Skrivelsen er tiltrådt af vandrådets medlemmer, som omfatter landbrugsinteresser, dambrug, vandværker og grønne organisationer.

Der er en række punkter, hvor vandrådets arbejde har været kompliceret og yderst frustrerende. Vandrådet har haft en meget stor og arbejdskrævende opgave, hvor vi sammen med vandrådet for Ringkøbing fjord har haft en betydelig større arbejdsbyrde end landets øvrige vandråd. Således har vandrådet skulle vurdere 210 km ud af de i alt ca. 900 km type 1 vandløb, som Miljøstyrelsen havde udpeget. Det har været svært at gennemføre på et troværdigt grundlag med den korte tidsfrist, som arbejdet kræver i forhold til indberetning og kommunernes videre proces. I den forbindelse har det kun været muligt at gennemføre enkelte besigtigelser suppleret med det lokalkendskab, som primært sportsfiskere og lodsejere har kunnet bidrage med.

Datagrundlaget for vandrådets arbejde har været meget mangelfuldt. Således kan det nu ses, at tidligere nedskæringer og uhensigtsmæssige forsøg på centralisering af statens overvågning af miljøet, har medført et meget lavt vidensniveau for mange af de vandløb, som vandrådet har haft til opgave at vurdere. For mange vandløb har der kun foreligget data for 1 (gradient) eller 2 (slyngningsgrad) ud af de tilstandsparametre, som skulle gennemgås ved vurderingen af type 1 vandløb. Der opfordres hermed til, at statens overvågning af vandløbene opprioriteres, så vidensniveauet øges.

I oplandene til Vadehavet er okker et stort problem og især for type 1 vandløb. Indsatsen i forhold til vandplanerne kan være etablering af okkerrensingsbassiner evt. i kombination med pH-regulering. Ved etablering af okkerrensingsbassiner skal disse placeres umiddelbart nedstrøms de vandløbsstræk, hvor den opløste jern strømmer ud i vandløbet, og et okkerbassin vil alene have en effekt på vandløbet nedstrøms bassinet. På strækket opstrøms okkerbassinet vil det selvfølgelig ikke være muligt at opnå god økologisk tilstand som følge af det giftige indhold af opløst jern. I sådanne tilfælde vil det være hensigtsmæssigt, at den opstrøms del af vandløbet udgår af vandplanerne, mens vandløbet nedstrøms okkerbassinet indgår i vandplanerne. Det kan dog ikke på nuværende tidspunkt lade sig gøre at opdele vandområder efter sådanne betragtninger.

Ligeledes er der vandsystemer, som består af flere mindre vandløb, der løber sammen, og som sammenlagt har et opland under 10 km². Der er eksempler på vandløb, hvor størstedelen af vandsystemet har et godt potentiale og i dag er tæt på målopfyldelse. Flere systemer har gydning af laks og ørreder, selv om et eller flere mindre tilløb er okkerbelastet og næppe vil kunne opnå god økologisk tilstand. Også i sådanne tilfælde vil en opdeling af vandsystemet være hensigtsmæssig. Såfremt der ikke kan lade sig gøre at opdele vandsystemet, opfordres der til, at der i sådanne tilfælde fremadrettet gennemføres monitoring på stationer, som er placeret, hvor det er realistisk at opnå målopfyldelse for vandsystemet.

Vandrådet vil endvidere gøre opmærksom på usikkerheden omkring de økonomiske vurderinger ved at gennemføre en VP-indsats for de modificerede vandløb. Sekretariatskommunen har på et vandrådsmøde forelagt de af Miljøstyrelsen udstukne procedurer, som kommunerne skal bruge til vurderingen ved indtastning i GIS-værktøjet. Værdiansættelsen har alene karakter af en indledende granskning, og inden der træffes betydelige afgørelser for VP-indsats på både vandområde og overordnet niveau, bør der opnås et kendskab til de økonomiske konsekvenser på "skitseprojektniveau". Der advares kraftigt mod at sætte to streger under facit for kommunernes indledende vurdering.

Afslutningsvis er det vandrådets opfordring, at vandrådene bibeholdes og at arbejdet fortsættes, således at vandrådene rådgiver kommunerne fremadrettet med prioritering af indsatsen for de fremtidige vandplaner, og endvidere fremkommer med lokalkendskab og ekspertise, når indsatserne skal gennemføres.

Venlig hilsen

Vandrådet for Vadehavsområdet